



FRA PERLETENNER TIL PLAST

Bak kulissene hos en av Norges få gjenlevende plastprodusenter



Når sportsklærne dine blir lagt i i en MX Sport-pose eller du plukker opp en agurk med plastemballasje i grønnsaksdisken, er du i kontakt med en gammel bergensk hjørnesteinsbedrift.

Sstore og tunge maskiner surrer og går i produksjonslokalene på Nesttun. Plastkuler mates inn i den ene enden og kvernes gjennom et tykt rør som ett stykke kjøttdeig før det blir smeltet og prosessen som tar form som plast, slik vi alle kjenner det, tar fatt. Lokalet til Baca Plastindustri er delt i tre platåer. Det øverste ligger nærme taket, og er betraktelig varmere enn det på bakkenivå.

– I gamledager stod alle maskinene samlet tett i tett her inne. Du kan tenke det var varmt om sommeren, sier Atle Flesland og åpner døren til et rom som umulig kan være særlig mer enn 80 kvadratmeter.

– Da stod vi og tygget salttabletter hele dagen, legger han til og tar et steg inn på det grove betonggulvet.

Til tross for sine 79 år står Flesland fortsatt stødig som daglig leder i Baca Plastindustri AS. Her har han vært siden begynnelsen av 70-tallet. Selskapet er Norges neststørste gjenværende plastprodusent. Bæreposer, spesialprodukter til fiskeindustrien, byggplast, produkter til landbruk og emballasjefolier er deres hovedvirke.

120.000 POSER I DØGNET

– I gamledager trykket vi en og en plastpose. Jeg vet ikke hvor mange poser de laget i døgnet, men det kan ikke ha vært mange.

Han smiler og legger hånden på noe som ser ut som en ærverdig gammel antikvit. Det er ingen tvil om at tiden har forandret seg. Også hos Baca Plastindustri. I dag produserer de 120.000 poser på ett døgn. I løpet av ett år lager de også 4000 mil med plastfilm. Hvis du tenker seg at luftlinjen mellom Bergen og New York er 578 mil, kan du raskt regne ut at en må legge bak seg nesten sju flyturer for å komme opp i tilsvarende lengde.

BEGYNT MED GEBISS

På tross av sin lange plastproduksjonssuksess var det ikke dette som var tanken bak selskapet da Baca så dagens lys for første gang i 1948. Otto og Olaf Lied hadde en visjon om å lage gebiss og kunstige tenner, eller perletenner. Sammen etablerte de bedriften Baccadent i Løbergsveien. Produksjonslisens skulle de få gjennom en danske.

– De ble lurt trill rundt. Det ble aldri noe av gebissene, forteller Flesland.

Veien gikk innom rangler og biteringer til småbarn, champagnekorker, knapper og klesklyper før plastposene ble et satsningsområde.

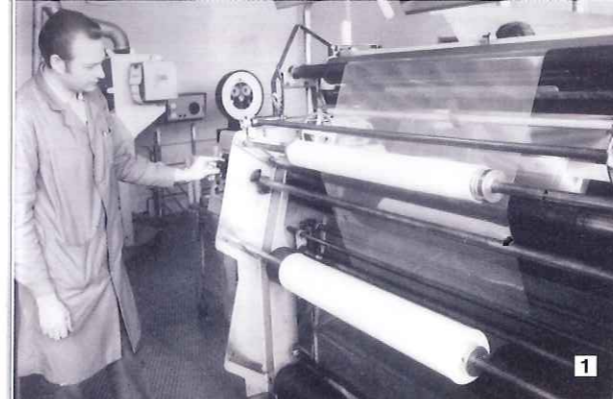
– Vi var tidlig ute med satsningen på plastposer, understreker Flesland. Han viser til at de første spedte forsøkene startet allerede i 1952.

EN TILFELDIGHET

At Flesland havnet i bedriften beskriver han selv som en tilfeldighet. Han jobbet i et glassmesterfirma da han var på jakt etter en jobb som lå litt nærmere der han bodde på Flesland. Baca hadde allerede vokst ut av lokalene i Løbergsveien, og flyttet opp på Midttun. Året var 1970. Flesland begynte i produksjonen. Da Otto Lied døde overtok konen roret som disponent, det vi i dag kaller daglig leder. Flesland ble kontorsjef. Etter hvert kjøpte han seg også inn på eiersiden, og i dag eier han og sønnen, Bernt Arne Flesland, over 60 prosent av aksjene.

EN EGEN LUKT

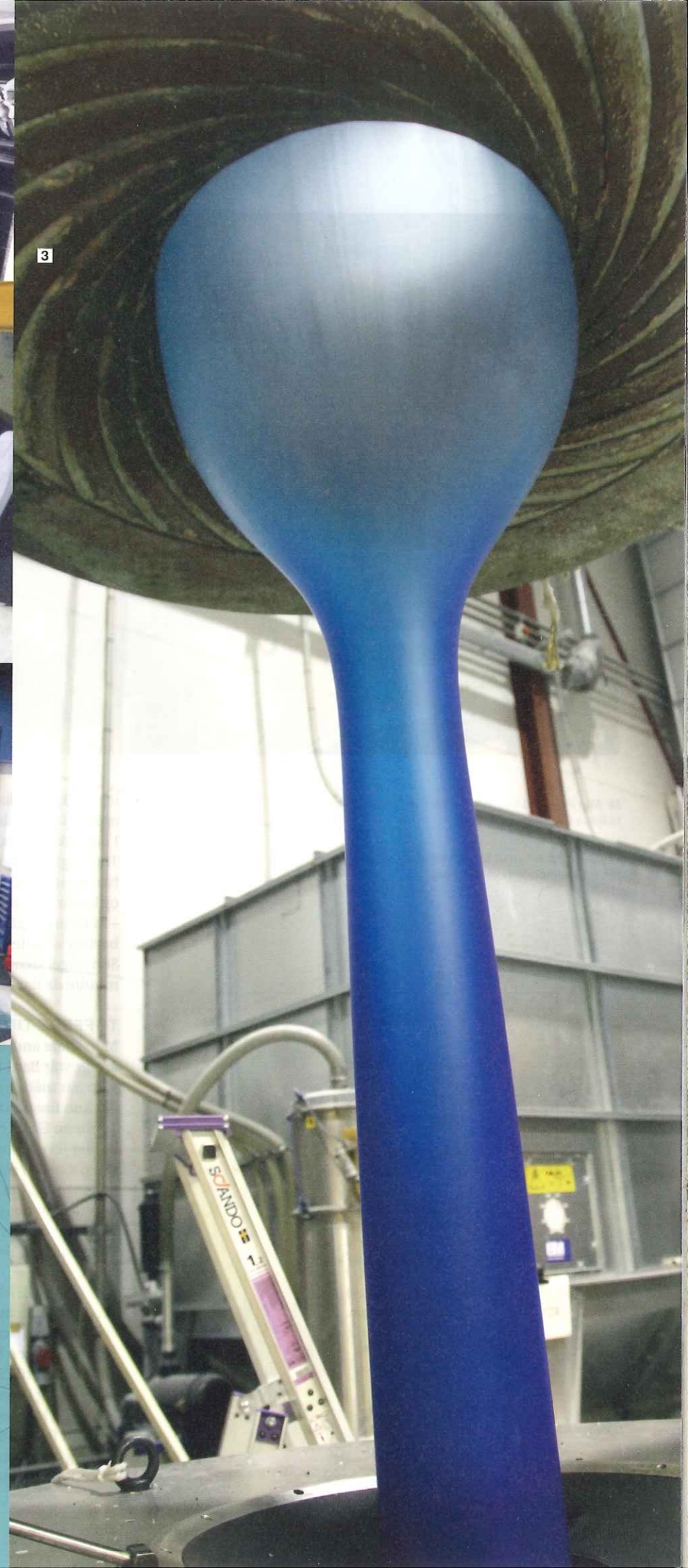
Bernt Arne Flesland, eller Flesland junior, har tråkket i lokalene siden han var liten gutt. Den gang samlet han flasker i produksjonslokalene og så på fotballkamper med bedriftslaget. – Av og til når jeg kjenner etter på lukten i produksjonslokalene får



1



2



3

1 1970-tallet: En medarbeider ekstruderer byggfolio.

2 1980-tallet: To medarbeidere gjenvinner plastbæreposer.

3 Blå folie til fiskeindustrien begynner å ta form.



1

1 Atle Flesland begynte sin karriere i produksjonen til Baca Plastindustri i 1970.

2 Slik ser plasten ut før den smeltes og tar form slik vi best kjenner den i vår hverdag.



2

jeg sterke assosiasjoner til barndommen. Det er en helt egen lukt, forteller han.

I oppveksten hadde Flesland junior planer om å bli advokat. Tilfeldigheter gjorde at han heller fulgte i farens fotspor. I dag er han kontorsjef. Flere av døtrene hans er inne som ekstrahjelper og bistår med administrative oppgaver om kveldene og i helger. – Maskinene går 24 timer i døgnet alle ukedager. Det er for kostbart og skru dem av og på hver dag, forteller den yngre Flesland. Som regel stenger de ned maskinene fredag ettermiddag med mindre de har en produksjon som trekker dem inn i helgen.

TØFFERE TIDER

Mens flere andre norske plastprodusenter har gått under de siste årene, står Baca Plastindustri fremdeles rakrygget. Flere av dem som har måttet stenge dørene var i sin tid langt større. I dag er det kun fire produsenter igjen i Norge. Baca er neststørst etter Tommen Gram Folie i Levanger. Selv om de går med overskudd holder ikke far og sønn det hemmelig at bransjen er inne i tøffe tider. Gassen som brukes i plastproduksjonen er nemlig et oljeprodukt. Knapphet gjør at prisene har skutt i været. – Dette gjør det vanskeligere å få tak i gassen og produksjonen blir langt dyrere, forteller de to. Begge med et alvorlig blick.

VIL BLI I BERGEN

Produksjonen av ferdigposer og radonsperrer er lagt til Øst-Europa. Baca Plastindustri har likevel ingen planer om å forlate verken Nesttun, Bergen eller Norge. Investeringen i en maskin til 12 millioner kroner for noen år tilbake viser at satsning og investering fremdeles står sterkt. – Vi har lyktes med å stå alene og går våre egne veier. Vi har alltid vært litt forsiktig, og har alltid hatt flinke medarbeidere. Om lag 40 personer jobber i bedriften i dag. Hansa, Montér, MX Sport og Lerøy er blant kundene på listen.



BACA INDUSTRI AS

- En av få gjenlevende norske plastprodusenter.
- Ble grunnlagt i 1948 av Otto og Olaf Lied.
- I utgangspunktet var tanken var at selskapet skulle lage gebiss.
- Daglig leder heter Atle Flesland.
- Produksjonslokaler og kontorer ligger på Nesttun.

www.baca.no